

TAIDETEOLLISUUS KESKUSKOULU

Ohjelma lukuvuonna
1948-49

HELSINKI 1948

TAIDETEOLLISUUS KESKUSKOULU

Ohjelma lukuvuonna
1948-49

HELSINKI 1948

Koska opintosuunnitelmissa, hallinnossa, opettajakunnan kokoonpanossa, lukukausimaksuissa y. m. voi tulla joitakin muutoksia kysymykseen ohjelmavihkosen ilmestyttyä painosta, annetaan tiedot varauksella.

Helsinki 1948

Frenckellin Kirjapaino Osakeyhtiö

I. JÄRJESTYSMUOTO JA HALLINTO.

Taideteollisuuskeskuskoulu on jaettu kahteen pääosastoon: Yleinen ammattikoulu taideteollisia ammatteja varten (pääasiallisesti iltaopetusta) ja Taideteollisuus-koulu (pääasiallisesti päiväopetusta).

Keskuskoulu on Suomen Taideteollisuusyhdistyksen perustama ja omistama opetuslaitos ja ylläpidetään sitä pääasiassa valtion ja Helsingin kaupungin antamalla avustuksella. Koulun tarkastajina toimivat valtion ammattioppilaitosten tarkastaja, Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten tarkastaja, kouluhallituksen asettama piirustuksenopetuksen tarkastaja sekä Suomen Taideteollisuusyhdistyksen itsensä asettama tarkastaja.

Yleinen ammattikoulu taideteollisia ammatteja varten.

Keskuskoulun alemman pääosaston, yleisen ammattikoulun tarkoituksena on antaa päivisin taidekasityön ja taideteollisuuden palveluksessa oleville työntekijöille ja niiksi aikoville tietopuolista ja käytännöllistä ammattiopetusta sekä valmistavan että jatko-opetuksen muodossa sekä välittää opiskelijoilleen sellaisia yleissivistyksellisiä tietoja, jotka heidän tomissaan ovat tarpeen. Koulu vastaanottaa r. s. yleiselle kurssille oppilaiksi myöskin henkilöitä, joilla ei ole ammattia, tai joilla on taideteollinen ammatti, jota varten ei erikoista kurssia ole järjestetty. Yleisessä ammattikoulussa voivat myöskin ne henkilöt opiskella, joilla on aikomus myöhemmin pyrkiä taideteollisuuskouluun eli päiväkouluun.

Yleinen ammattikoulu taideteollisia ammatteja varten on jaettu yhdeksään ammattikurssiin, jotka ovat:

I. **Yleinen kurssi**, 3 luokkaa. Tarkoitettu oppilaille, joilla ei ole ammattia, tai joilla on taideteollinen ammatti, jota varten ei erikoista kurssia ole järjestetty.

II. **Koristeveistäjien ja muovailijain kurssi**, 3 luokkaa. Kurssi on lähinnä tarkoitettu ammattilaisille, jotka toimivat kivijalostusteolli-

suuden, huonekaluteollisuuden ja leikkikaluteollisuuden palveluksessa, kuten hautakivenhakkaajat, koristekivenhakkaajat ja -valajat, tekokiven muovailijat ja -valajat, stukkatoorit ja kipsinvalajat, huonekalukoristeiden veistäjät y. m.

III. Huonekalupuuseppien kurssi, 3 luokkaa. Tarkoitus selviää kurssin nimestä.

IV. Kivipiirtäjien ja -painajien kurssi, 3 luokkaa. Kurssi on jaettu kahteen päälinjaan: kivipiirtäjät ja kivipainajat, kumpaisellakin on oma lukujärjestyksensä.

V. Kirjansitojain kurssi, 2 luokkaa. Kurssi on tarkoitettu opin suorittaneille kirjansitojille. Opetusta ei toistaiseksi anneta varsinaisessa kirjansidonnassa, vaan ensi sijassa käsinkultauksessa ja kulta-syrjän käsittelyssä.

VI. Koristemaalarien kurssi, 3 luokkaa. Kurssi on tarkoitettu koriste-, kilpi-, mainos- ja teatterien kulisimaalareille.

VII. Kirjanpainajien kurssi, 2 luokkaa. Kurssi on tarkoitettu opin suorittaneille kirjanpainajille, joten opetusta siinä annetaan jatko-opetuksen muodossa silmälläpitäen sitä, että koulutus tällä alalla muulta osaltaan tulee tyydytetyksi muissa opetuslaitoksissa.

VIII. Latojien kurssi, 2 luokkaa. Kurssi on tarkoitettu opin suorittaneille latojille. Kts. muuten huomautusta kohdassa VII.

IX. Taidetakojen ja metallinpakottajien kurssi, 3 luokkaa. Kurssi jakaantuu kolmeen päälinjaan: a) taidetakoja ja metallinpakottajat; b) kultasepät ja c) kaivertajat. Kullakin ammattilinjalla on oma lukujärjestyksensä.

Taideteollisuuskoulu.

Koulun ylemmän pääosaston, taideteollisuuskoulun tarkoituksena on antaa taidekäsityön ja taideteollisuuden aloille aikoville ja näitä aloja edustavien liikkeitten ja tuotantolaitosten palveluksessa oleville johtohenkilöille ja avustajille heidän toimessaan tarvitsemaansa yleistä taiteellista sekä tietopuolista ja käytännöllistä koulutusta. Koulu toimii myöskin piirustuksenopettajien valmistuslaitoksena. Taideteollisuuskoulu on jaettu yhdeksään ammattiosastoon, jotka ovat:

A. **Malli- ja muotipiirustusosasto**, 3 vuosikurssia. Osasto on yleisluontoinen vastaten tässä ominaisuudessaan iltakoulun yleistä kursia. Se on lähinnä tarkoitettu itsenäisesti toimivia sekä erinäisten käsityö-, muoti- ja kotiteollisuusliikkeitten ja tehtaitten palveluksessa olevia malli- ja kuosiopiirtäjiä varten.

B. **Huonekalupiirustusosasto**, 3 vuosikurssia. Osaston tarkoituksena on valmistaa huonekalupiirtäjiä, mutta sen ohella myöskin laajemmassa mielessä sisustustaiteilijoita sekä alaa edustavien liikkeitten ja tehtaitten taiteellisia avustajia.

C. **Koristemaalausosasto**, 3 vuosikurssia. Osasto on tarkoitettu itsenäisesti toimivia sekä alaa edustavien liikkeitten palveluksessa olevia koristemaalareita, huonemaalauksen väritysneuvoja, kilpi- ja mainosmaalareita, lasimaalareita sekä teatterien kulissimaalareita varten.

D. **Veisto- ja muovailuosasto**, 3 vuosikurssia. Osasto on tarkoitettu itsenäisesti toimivia sekä alaa edustavien liikkeitten ja tehtaitten suunnittelevia taiteilijoita, koristemuovailijoita ja -veistäjiä varten.

E. **Keramiikkaosasto**, 3 vuosikurssia. Osasto on tarkoitettu itsenäisesti toimivia sekä keramiikkateollisuuden palveluksessa olevia keramiikkoja ja koristetaiteilijoita varten. Pääaineena on keramiikka tai porsliininkoristelu.

F. **Metallitaiteen osasto**, 3 vuosikurssia. Osasto on tarkoitettu ammattia käsityömaisesti harjoittaville tai taideteollista metallityötä edustavien liikkeitten ja tehtaitten palveluksessa oleville piirtäjille, suunnitteleville taiteilijoille ja avustajille.

G. Piirustuksenopettajien valmistusosasto, 3 vuosikurssia. Päästötodistus osastolta on kelpoisuusehtona piirustuksenopettajan virkoihin maan oppikouluissa.

H. Graafisen taiteen osasto, 3 vuosikurssia. Osasto on tarkoitettu mainos- ja kirjataiteen aloille aikoville. Tämän mukaisesti on osasto jaettu kahteen opintolinjaan, joilla on oma lukujärjestyksensä.

I. Tekstiilitaiteen osasto, 3 vuosikurssia. Osaston tarkoituksena on ensisijaisesti valmistaa itsenäisesti kudontataidetta harjoittavia taiteilijoita tai alaa edustavien liikkeitten palvelukseen otettavia suunnittelevia taiteilijoita, avustajia ja myyjiä.

Hallintoneuvosto.

Taideteollisuuskeskuskoulun ylimpänä hoitajana ja valvojana toimii Suomen Taideteollisuusyhdistyksen hallintoneuvosto, johon kuuluvat yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, keskuskoulun rehtori ja taiteellinen johtaja sekä 13 varsinaista jäsentä ja 3 varajäsentä. Varsinaisista jäsenistä edustaa yksi kauppa- ja teollisuusministeriötä, kaksi Helsingin kaupunkia ja muut eri käsityö- ja teollisuusyhteisöjä.

Johtokunta.

Koulun lähin johto on uskottu johtokunnalle, johon kuuluvat Taide-teollisuusyhdistyksen puheenjohtaja, professori J. S. Sirén; varapuheenjohtaja, johtaja Harry Rönholm; keskuskoulun rehtori, dipl. arkkitehti Rafael Blomstedt; taiteellinen johtaja, sisustusarkkitehti Arttu Brummer; yhdistyksen rahastonhoitaja, kamreeri L.-I. Hänninen ja sihteeri, taiteilija Kurt Ekholm sekä professori Antero Rinne, teollisuusneuvos, dipl. arkkitehti Y. V. Laine ja taiteilija Kaj Franck.

Opettajakollegi.

Opettajakollegiin, jonka tehtävänä on valmistella johtokunnan käsiteltäväksi joutuvat, keskuskoulua koskevat kysymykset, kuuluvat rehtori, taiteellinen johtaja sekä kymmenen koulun pääopettajaa.

Rehtori.

Blomstedt, Arno Rafael, dipl. arkkitehti. Tavattavana koulun kansliassa maan. ja keskiv. klo 19—20, perjantaisin klo 16—17 sekä lukukausien alussa lähemmin ilmoitettavina aikoina. Puh. 31 617.

Taiteellinen johtaja.

Brummer, Kaarle Arttu, sisustusarkkitehti. Tavattavana kirjastuhuoneessa päivittäin klo 10—12. Puh. 31 750 ja 38 030.

Kanslia.

Avoimna joka arkipäivä klo 10—12. Puh. 31 617.

Esimies: **Blomstedt**, rehtori. Kanslisti ja kassanhoitaja: **Collin**, **Lisa**. Kanslianapulainen: **Riiheläinen**, **Aune**. Yliwahtimestari: **Holmberg**, **G. A.**

Kirjasto.

Kirjastonhoitaja: **Brummer**, taiteellinen johtaja. A m a n u e n s s i: **Lindell**, **Lisa**.

Kirjasto lukusaleineen, joka myöskin on yleisön käytettävänä, pidetään avoimna lukukausien aikana tiistaisin ja perjantaisin klo 15—17 ja 19—21, maanantaisin klo 17—20, keskiviikkoisin klo 15—18 ja torstaisin klo 17—19.

Lukuvuosi.*

Syyslukukausi alkaa maanantaina syyskuun 13 p:nä ja päättyy lauantaina joulukuun 18 p:nä. Kevätlukukausi alkaa perjantaina tammikuun 7 p:nä ja päättyy perjantaina toukokuun 13 p:nä. Taideteollisuuskouluun pyrkiville alkaa koekausi maanantaina elokuun 30 p:nä.

Pääsyehdot.

Vleiseen ammattikouluun taideteollisia ammatteja varten: Täydellisen kansakoulun kurssin todistus tai todistus vastaavista tiedoista.

* Kts. ilmoittautumisaikoja siv. 9.

Taideteollisuuskouluun: Vähintään 17 vuoden ikä, todistus suoritetusta täydellisen kansakoulun kurssista tai vastaavista tiedoista. Hakijan on kahden viikon aikana ennen varsinaisen syyslukukauden alkamista suoritettava kokeet käsivarapiirustuksessa, sommittelupiirustuksessa sekä erinäisissä muissa harjoitusaineissa. Hyväksytyt jatkavat tämän jälkeen kokeita osallistuen kaikkiin asianomaisen ammattiosaston oppitunteihin syyslukukauden loppuun, jolloin lopullinen karsinta suoritetaan.

Piirustuksenopettajien valmistusosastolle pyrkiviltä vaaditaan pääsyä varten ylioppilastodistus. Koeaika on kuten muilla hakijoilla. Hakijoita kehoitetaan mikäli mahdollista ilmoittauduttaessa esittämään itsenäisesti suorittamiaan piirustuksia ja muita töitä.

Koulumaksut.*

Yleisessä ammattikoulussa taideteollisia ammatteja varten: Oppisopimuksen tehneet 500 mk ja muut oppilaat 700 mk lukukaudessa.

Taideteollisuuskoulussa: 2,500 mk lukukaudessa.

Pääsykokeitten ensimmäiseltä osalta suorittavat uudet hakijat lisäksi 500 mk.

Oppilailta, jotka ovat suorittaneet koko koulun kurssin, mutta haluavat jatkaa opintojaan määrätyissä aineissa, kannetaan lukukausimaksua iltakoulussa: 300 mk kustakin oppiaineesta lukukaudessa, yhteensä kuitenkin korkeintaan 600 mk; päiväkoulussa: 500 mk kustakin oppiaineesta lukukaudessa, yhteensä kuitenkin korkeintaan 2,000 mk.

Varattomuustodistuksen esittäville myönnetään maksuhelpotusta tai täydellinen maksuvapaus.

---

* Koulumaksuja koskevat tiedot annetaan varauksella, koska ehdotetuista maksujen korotuksista ei päätöstä vielä ole tehty ohjelmaviihdon ilmestyessä painosta.

II. ILMOITTAUTUMINEN, OPINNOT JA TUTKINNOT.

Ilmoittautuminen yleiseen ammattikouluun taideteollisia ammatteja varten (iltakoulu). Ennestään koulun kirjoissa olevien oppilaitten tulee ilmoittautua rehtorinkansliaan pääkaupungin sanomalehdissä elokuun alussa lähemmin ilmoitettavana aikana. Koulumaksu on suoritettava ilmoittautumistilaisuudessa. Ilmoittautuminen voidaan myöskin suorittaa kirjeellisesti, milloin koulumaksu ja opintokirja on oheenliitettävä kuittausmerkintää varten.

Uusien kouluun pyrkijäin on viimeistään maanantaina elokuun 30 p:nä jätettävä rehtorinkansliaan tämän vihon loppuun liitetty anomuskaavake asianmukaisesti täytettynä oheenliittämällä papintodistus tai ote siviilirekisteristä, viimeinen koulutodistus sekä — mikäli mahdollista — työtodistus. Erillisiä anomuskaavakkeita on myöskin saatavana keskuskoulun ylivahtimestarilta, Ateneum porr. B. Kaavakkeita lähetetään myöskin tilattaessa maaseudulle. Luettelo kouluun vastaanotetuista hakijoista on nähtävänä Ateneumin B-portaan eteisessä lauantaina syyskuun 4 p:nä, jonka jälkeen opintokirjat lukukausimaksua vastaan ovat perittävässä rehtorinkansliasta. Maaseudulta ilmoittautuneille lähetetään kirjeellinen tieto vastaanotosta kouluun.

Ilmoittautuminen taideteollisuuskouluun (päiväkoulu). Ennestään koulun kirjoissa olevien oppilaitten tulee ilmoittautua rehtorinkansliaan pääkaupungin sanomalehdissä elokuun alussa lähemmin ilmoitettavana aikana. Koulumaksu on suoritettava ilmoittautumistilaisuudessa. Ilmoittautuminen voidaan myöskin suorittaa kirjeellisesti, milloin koulumaksu ja opintokirja on oheenliitettävä kuittausmerkintää varten.

Uusien koulun pääsykokeisiin pyrkijäin on ilmoitauduttava rehtorinkansliaan elokuun 26—27 p:nä. Ilmoittautumistilaisuudessa on pääsykokeitten maksu 500 mk suoritettava sekä esitettävä viimeinen koulutodistus, papintodistus tai ote siviili-

rekisteristä ja, mikäli mahdollista, työtodistus. Piirustuksenopettajien valmistusosastolle pyrkivien tulee tämän lisäksi esittää ylioppilastodistus.

Myöhästyneet ilmoittautumiset otetaan huomioon ainoastaan mikäli rehtori esitettyjen syiden perusteella on hyväksynyt ne. Pääsykokeissa hyväksytyt jatkavat opintojaan osallistumalla kaikkiin k. o. ammattiosaston opetussuunnitelmaan kuuluviin aineisiin syyslukukauden loppuun, jolloin lopullinen karsinta suoritetaan.

Opinnot ja tutkinnot. Kunkin opiskelijan tulee lukukauden alussa ilmoittautua opettajille niissä aineissa, jotka kuuluvat hänen opintosuunnitelmaansa, saadakseen opettajan merkinnän opintokirjaansa. Varsinainen oppilas on velvollinen seuraamaan hänen ammattikursiaan tai ammattiosastoaan varten vahvistettua opintosuunnitelmaa ellei rehtori erikoistapauksissa anna poikkeukseen suostumustaan. Kaikille pakollisissa aineissa hyväksyvät arvosanat saaneille oppilaille annetaan 1 ja 2 luokalta tai vuosikurssilta siirtotodistus ja viimeistä lukuvuotta opiskelleille päästötodistus.

Ehdot saaneitten oppilaitten tulee suorittaa vaaditut kokeet lähemmin annettavien ohjeiden mukaan.

III. OPINTOSUUNNITELMAT.

Yleinen ammattikoulu taideteollisia ammatteja varten.

(Pääasiassa iltaopetusta.)

I. Yleinen kurssi.

Tarkoitettu oppilaille, joilla ei ole ammattia, tai joilla on taideteollinen ammatti, jota varten ei erikoista kurssia ole järjestetty.

1 luokka: Käsivarapiirustusta, ammattilaskentaa, valinnaisia oppiaineita. Yhteensä 10 tunt. viikossa.

Valinnaisia ovat: Käsivarapiirustus (lisätunteja), tekstaus ja rakennuspiirustus sekä harkinnan mukaan muovailu ja sommittelupiirustus.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, äidinkieltä, valinnaisia oppiaineita. Yhteensä 10 tunt. viikossa.

Valinnaisia ovat: samat kuin 1 luokalla sekä projektio- ja perspektiivioppi, tyylioppi ja muovailu. Tämän lisäksi harkinnan mukaan puun- ja kivenveisto sekä muotipiirustus niille, jotka 1 luokalla ovat osallistuneet sommittelupiirustukseen.

3 luokka: Käsivarapiirustusta, kirjanpitoa (kev. luk.), valinnaisia oppiaineita. Yhteensä syysl. 10, kevätl. 12 tunt. viikossa. Valinnaisia: samat aineet kuin 1 ja 2 luokalla.

II. Koristeveistäjien ja muovailijain kurssi.

a) kivenveistäjät:

1 luokka: Käsivarapiirustusta, muovailua ja veistoa, projektio-
piirustusta (syysl.), perspektiivioppi (kevätl.), ammattilaskentaa.
Yhteensä 12 tunt. viikossa.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, rakennuspiirustusta, muovailua
ja veistoa sekä äidinkieltä. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

3 luokka: Muovailua ja veistoa, tyylioppia, kirjanpitoa kevätl.
Yhteensä syysl. 10, kevätl. 12 tunt. viikossa.

Hautakivenveistäjät saavat tekstausopetusta.

Valinnainen aine: sommittelupiirustus.

b) puunveistäjät:

1 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, muovailua ja veistoa, projektio- ja perspektiivipiirustusta, ammatilaskentaa. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

2 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, muovailua ja veistoa, ammattioppia, rakennuspiirustusta. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

3 l u o k k a: Puunveistoa, tyylioppia, kirjanpitoa, äidinkieltä. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

c) muovailijat:

1 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, muovailua, projektio- ja perspektiivipiirustusta, ammatilaskentaa, yhteensä 12 tunt. viikossa.

2 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, muovailua, ammattioppia, rakennuspiirustusta. Yhteensä 12 tunt. viikossa syyslukukaudella ja 10 tunt. viik. kevätlukukaudella.

3 l u o k k a: Muovailua, tyylioppia, kirjanpitoa, äidinkieltä. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

Vapaaehtoinen aine: Sommittelupiirustus.

III. Huonekalupuu-seppien kurssi.

1 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, ammatilaskentaa, ammattioppia, projektio- ja perspektiivipiirustusta (syysl.), perspektiivipiirustusta (kevätl.) huonekalurakennepiirustusta, työharjoituksia. Yhteensä 14 tunt. viikossa. Valinnainen aine: käsivarapiirustus (lisätunteja).

2 l u o k k a: Työharjoituksia, huonekalurakennepiirustusta, ammattioppia, muovailua, puunveistoa, äidinkieltä. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

Valinnainen aine: sommittelupiirustus.

3 l u o k k a: Työharjoituksia, huonekaludetalji- ja rakennepiirustusta, muovailua, puunveistoa, kirjanpitoa (syysl.), tyylioppia, ammattioppia. Yhteensä 16 tunt. viikossa.

IV. Kivipiirtäjien ja -painajien kurssi.

a) Kivipiirtäjät:

1 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, ammatilaskentaa, tekstausta, litografiaharjoituksia. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

2 l u o k k a: Käsivarapiirustusta, litografiaharjoituksia, ammattioppia ja -taloutta, tekstausta. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

3 luokka: Graafill. tyylioppia, projektiopiirustusta (syysl.), perspektiivioppia (kevätl.), litografiaharjoituksia, äidinkieltä. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

Valinnainen aine: sommittelupiirustus.

b) Kivipainajat:

1 luokka: Litogr. harjoit. ja painamista, ammattilaskentoa. Yhteensä 10 tunt. viikossa.

2 luokka: Kivipainantaa, ammattioppia ja -taloutta. Yhteensä 9 tunt. viikossa.

3 luokka: Kivipainantaa, äidinkieltä. Yhteensä 10 tunt. viikossa.

V. Kirjansitojain kurssi (opin suorittaneille).

Pääaineeksi valittava käsinkultaus, jonka ohella päästötodistuksen saamista varten on otettava kultasyrjänharjoituksia jommallakummalla luokalla.

1 luokka: Käsinkultausta ynnä ammattiopiirustusta. Yhteensä 6 tunt. viikossa (kultasyrjänharjoit:lla 9 tunt.).

Valinnaisia aineita: graaf. tyylioppi ja sommittelupiirustus.

2 luokka: Sama ohjelma kuin 1 luokalla.

Valinnaisia aineita: graafill. tyylioppi ja sommittelupiirustus.

VI. Koristemaalarien kurssi.

1 luokka: Käsivarapiirustusta, ammattilaskentoa, ammattimaalausta, tekstausta. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, projektiopiirustusta syysl., perspektiivioppia kevätl., ammattimaalausta, koristemaalausta, tekstausta, äidinkieltä, tyylioppia, aineoppia. Yhteensä 23 tunt. viikossa.

3 luokka: Käsivarapiirustusta, ammattimaalausta, koristemaalausta, piirustusta elävän mallin mukaan, muovailua, kirjanpitoa kevätl. Yhteensä syysl. 24, kevätl. 26 tunt. viikossa.

Luokilla 2 ja 3 osaksi päiväopetusta.

Sommittelupiirustusta käsivarapiirustuksen yhteydessä.

VII. Kirjanpainajien kurssi (opin suorittaneille).

1 luokka: Teoreett. värioppia, painamisteoriaa, graaf. tyylioppia, ammattioppia. Yhteensä 7 tunt. viikossa.

Valinnainen aine: käsivarapiirustus.

2 luokka: Painamista, ammattioppia, hinnoittelua ja tariffioppia. Yhteensä 10 tunt. viikossa.

VIII. Latojen kurssi (opin suorittaneille).

1 luokka: Graafill. tyylioppia, tekstausta, ammattioppia, teoreett. värioppia. Yhteensä 9 tunt. viikossa.

2 luokka: Ammattiopirustusta ja ladontaa, hinnoittelua ja tariffioppia, ammattioppia. Yhteensä 9 tunt. viikossa.

IX. Taidetakojen ja metallinpakottajien kurssi.

a) Taidetakoajat ja metallinpakottajat:

1 luokka: Käsivarapiirustusta, ammatilaskentaa, taontaa ja pakotusta, ammattiopirustusta, muovailua. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, taontaa ja pakotusta, ammattiopirustusta, äidinkieltä, muovailua. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

3 luokka: Taontaa ja pakotusta, muovailua, ammattiopirustusta, tyylioppia, ammattioppia ja -taloutta. Yhteensä 14 tunt. viikossa.

b) Kultasepät:

1 luokka: Käsivarapiirustusta, ammatilaskentaa, ammattiopirustusta, muovailua, kultasepänharjoituksia. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, kultasepänharjoituksia, äidinkieltä, muovailua, tekstausta. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

3 luokka: Kultasepänharjoituksia, ammattioppia ja -taloutta, tyylioppia, tekstausta, muovailua. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

c) Kaivertajat:

1 luokka: Käsivarapiirustusta, ammatilaskentaa, ammattiopirustusta (syysl.), muovailua (kevätl.), kaivertamista, tekstausta. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

2 luokka: Käsivarapiirustusta, kaivertamista, äidinkieltä, tekstausta. Yhteensä 13 tunt. viikossa.

3 luokka: Muovailua, kaivertamista, ammattioppia y. -taloutta, tyylioppia, tekstausta. Yhteensä 12 tunt. viikossa.

Tekstaus voidaan harkinnan mukaan erikoistapauksissa vaihtaa käsivarapiirustukseen, kaivertamiseen tai muovailuun.

Taideteollisuuskoulu.

(Sekä päivä- että iltapetusta.)

A. Malli- ja muotipiirustusosasto.

a) mallipiirtäjät:

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, projektiopiirustusta, muovailua, tyylioppia, tekstausta ja muoto-oppia, valinnaisia oppiaineita. Yhteensä 40 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, muovailua, tyylioppia, muoto-oppia, piirustusta elävän mallin mukaan, linoleumipain., tekstausta, heraldiikkaa. Yhteensä 43 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, muovailua, piirustusta elävän mallin mukaan, tekstausta, linoleumipain., kirjanpitoa (syysl.), valinnaisia aineita. Yhteensä syysl. 40, kevätl. 38 tunt. viikossa.

Erikoistapauksissa ovat oppilaat saaneet ottaa lisätunteja elävän mallin piirustuksessa.

b) muotipiirtäjät:

1 vuosikurssi: Yl. sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, tyylioppia, muoto-oppia, piirustusta elävän mallin mukaan, muotipiirustusta, taidehistoriaa, muotiteoriaa, kaavapiirustusta ja leikkuuharjoituksia, käsityö- ja sommitteluharj., ammattioppia.

2 vuosikurssi: Yl. sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, tyylioppia, muoto-oppia, piirustusta elävän mallin mukaan, muotipiirustusta, taidehistoriaa, muotihistoriaa, kaavapiirustusta ja leikkuuharj., taideompelua, muotoanatomiaa.

3 vuosikurssi: Ei vielä toiminnassa.

B. Huonekalupiirustusosasto.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, huonekalupiirustusta, käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, huonekalurakenne- ja detaljipiirustusta, tekstausta, ammattioppia, muovailua, projektiopiirustusta, perspektiivioppia, muoto-oppia, tyylioppia, rakennuspiirustusta. Yhteensä 45 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, huonekalupiirustusta, käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, tekstausta, huonekalu-

rakenne- ja detaljipiirustusta, muovailua, ammattioppia, tyylioppia, perspektiivioppia, rakennuspiirustusta, muoto-oppia. Yhteensä 43 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, huonekalupiirustusta, huonekalurakenne- ja detaljipiirustusta, rakennuspiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä syysl. 42, kevätl. 40 tunt. viikossa.

Huonekalurakennepiirustuksen ohella käyntejä verstaissa.

Valinnainen aine: puunveisto.

C. Koristemaalausosasto.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, ammattimaalausta, muovailua, projektiopiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan, tekstausta, taidehistoriaa, tyylioppia, muoto-oppia. Yhteensä 45 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, käsivara- ja ornamenttipiirustusta, koristemaalausta, aineoppia, muovailua, tekstausta, perspektiivioppia, taidehistoriaa, tyylioppia, muoto-oppia, piirustusta elävän mallin mukaan. Yhteensä 45 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, koristemaalausta, tekstausta, piirustusta elävän mallin mukaan, taidehistoriaa, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä syysl. 46, kevätl. 44 tunt. viikossa.

D. Veisto- ja muovailuosasto.

1. vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, veistoa ja muovailua, ammattioppia muovailijoille (syysluk.), taidehistoriaa, tyylioppia, tekstausta, projektiopiirustusta, muoto-oppia. Yhteensä 44 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, veistoa ja muovailua, taidehistoriaa, tyylioppia, perspektiivioppia, muoto-oppia, muotoanatomiaa, piirustusta elävän mallin mukaan. Yhteensä 44 tunt. viikossa muovailijoilla, muilla 43.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, veistoa ja muovailua, piirustusta elävän mallin mukaan, ammattioppia puunveistäjille, taidehistoriaa, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä puunveistäjille syysl. 43, kevätl. 41 tunt. viikossa, muilla syysl. 42, kevätl. 40 tunt. viikossa. Valinnainen aine: keramiikka harkinnan mukaan kaikilla vuosikursseilla.

E. Keramiikkaosasto.

Keramiikka tai porsliinikoristelu pääaineena.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, keram. historiaa, keramiikkaa (keramiikan oppilaille), porsliinikoristelua (porsl.koristelun oppilaille), tekstausta, muovailua, tyylioppia, muoto-oppia, projektiopiirustusta. Yhteensä 42 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, keramiikkaa y. teknologiaa (keramiikan oppilaille), porsliinikoristelua (porsl.kor:n oppilaille), muovailua, tekstausta, tyylioppia, heraldiikkaa (porsl.kor:n oppilaille), muoto-oppia. Yhteensä 39 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, keramiikkaa, keram. teknologiaa (keramiikan oppilaille), porsliinikoristelua (porsliinikor:n oppilaille), muovailua (ker:n oppilaille), piirustusta elävän mallin mukaan, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä syysl. 42, kevätl. 40 tunt. viikossa, keram.oppil. ja porsl.korist. syysl. 40, kevätl. 38.

Valinnainen aine: Porsliinikoristelu (keramiikan oppilaille) ja keramiikka (porsliinikor:n oppilaille).

F. Metallitaiteen osasto.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, metallinpakotusta, ammattipiirustusta, kulta-sepäntyötä, tyylioppia, tekstausta, muoto-oppia, projektiopiirustusta, muovailua. Yhteensä 45 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, metallinpakotusta, ammattipiirustusta, kulta-sepäntyötä, muoto-oppia, muovailua, tekstausta, tyylioppia. Yhteensä 42 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, metallinpakotusta, y. ammattioppia, muovailua, kultasepäntyötä, ammattipiirustusta, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä syysl. 39, kevätl. 37 tunt. viikossa.

G. Piirustuksenopettajien valmistusosasto.

1 vuosikurssi: Käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, sommittelupiirustusta, perspektiivioppia, projektiopiirustusta, tyylioppia, taidehistoriaa, muovailua, tekstausta, piirustusta elävän mallin mukaan, muoto-oppia, kaunokirjoitusta. Yhteensä 41 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, sommittelupiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan, muovailua, perspektiivioppia, muoto-oppia, tyylioppia, tekstausta, taidehistoriaa, kaunokirjoitusta ja metodiikkaa, muotoanatomiaa, piirustuksen op. metodiikkaa, kaunokirj.harjoitusluokan opetusta. Yhteensä 42 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, sommittelupiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan, rakennus- ja viivotinpiirustusta, käsityö- ja sommittelunharjoit., piirustusopetuksen metodiikkaa, piirust. ja kaunokirj. harjoitusluokan opetusta, muovailua, taidehistoriaa. Yhteensä 41 tunt. viikossa.

H. Graafisen taiteen osasto.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, graafista sommittelua, projektiopiirustusta, taidehistoriaa, tyylioppia, piirustusta elävän mallin mukaan, muoto-oppia, tekstausta. Yhteensä 42 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, käsivarapiirustusta, ornamenttipiirustusta, graafista sommittelua, kuvittamisharjoituksia (kuvittajille), taidehistoriaa, tyylioppia, muoto-oppia, värioppia, graaf. tyylioppia ynnä piirust., perspektiivioppia, piirustusta elävän mallin mukaan, heraldiikkaa, tekstausta, graaf. monistumenetelmät, muotoanatomiaa, typografiaa. Yhteensä 44 tunt. viikossa.

3 vuosikurssi: Käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, graafista sommittelua, piirustusta elävän mallin mukaan, tekstausta, typografiaa, litografiaa, puunpiirrääntä, valokuv.harjoit. (mainospiirt:lle), kuvittamisharjoit. (kuvittajille), taidehistoriaa, värioppia (kevätl.), etsausta, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä 45 tunt. viikossa syysl., 46 kevätl.

I. Tekstiilitaiteen osasto.

1 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, tekstausta, tyylioppia, käsityö- y. sommitt.-harjoit., tekstiiliharjoituksia, muoto-oppia, ammatti- ja aineoppia, ammattipiirustusta. Yhteensä 42 tunt. viikossa.

2 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, ornamenttipiirustusta, käsivarapiirustusta, tekstiilisommittelua, tyylioppia, muoto-oppia, piirust. elävän mallin mukaan, tekstausta, tekstiiliharjoituksia, ammatti- ja aineoppia, amm.-piirustusta. Yhteensä 44 tunt. viikossa. Valinnainen aine: muotipiirustus.

3 vuosikurssi: Sommittelupiirustusta, piirust. elävän mallin mukaan, tekstausta, tekstiilisommittelua, ammattiipiirustusta, tekstiiliharjoituksia, kirjanpitoa (syysl.). Yhteensä syysl. 41, kevätl. 39 tunt. viikossa.

Valinnainen aine: muotipiirustus.

Käytännöllinen harjoittelu.

Kaikilla edellämainituilla taideteollisuuskoulun (päiväkoulun) osastoilla ovat kaikki oppilaat velvoitetut vähintään 2 kuukauden ajan, koko koulunkäyntinsä aikana, kesäisin suorittamaan käytännöllistä harjoittelutyötä kulloinkin k. o. taideteollista alaa edustavissa liikkeissä, verstaissa tai tehtaissa koulun johdon antamien ohjeiden mukaisesti.

Erikoisluennot.

Lukuvuoden varrella järjestetään ajoittain lyhyitä erikoisluento-sarjoja taideteollisuuden eri ammattialoilta.

Pääsykokeet.

Pääsykokeet (I osa) taideteollisuuskouluun (päiväkouluun) pyrkijöitä varten kestävät kaksi viikkoa eli 30 p:stä elokuuta 11 p:ään syyskuuta. Ilmoittautumisesta kts. siv. 9. Eri ammattiosastojen koeaineet ovat seuraavat:

A. Malli- ja muotipiirustusosasto:

Ama (mallipiirtäjät): käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan.

Amu (muotipiirtäjät): käsivarapiirustusta, yl. sommittelupiirustusta, muotipiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan.

B. Huonekalupiirustusosasto: käsivarapiirustus, sommittelupiirustus, huonekalusommittelupiir., huonekalurakenne- ja -erikoisosapiirustus.

C. Koristemaalausosasto: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, koristemaalausta, piirustusta elävän mallin mukaan.

D. Veisto- ja muovailuosasto: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, muovailua ja veistoa, piirustusta elävän mallin mukaan.

E. Keramiikkaosasto:

Alaosastot: Ek savenvalajat ja -sorvaajat, sekä Ep porsliininkoristelijat.

Ek: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, keramista harjotustyötä, muovailua.

Ep: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, porsliininkoristelua.

F. Metallitaiteen osasto: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, muovailua, metallityötä.

G. Piirustuksenopettajien valmistusosasto: käsivarapiirustusta, sommittelupiirustusta, piirustusta elävän mallin mukaan.

H. Graafisen taiteen osasto: käsivarapiirustusta, yl. sommittelupiirustusta, graafista sommittelua, piirustusta elävän mallin mukaan.

I. Tekstiilitaiteen osasto: käsivarapiirustusta, yl. sommittelupiirustusta, tekstiilityötä (kudontaa).

Kaikilla osastoilla 52 tuntia viikossa.

IV. OPETTAJAT.

Aaltonen, Keijo, ekonommi. Kirjanpito.

Ahtaja, Aarno Veli, taiteilija. Piirustus elävän mallin mukaan.

Allardt, Gösta Martin, faktori. Hinnottelu.

Blomstedt, Arno Rafael, dipl.arkkitehti. Sommittelupiirustus.

Brummer, Kaarle Arttu, sisustusarkkitehti. Heraldikka, sommittelu- ja huonekalupiirustus.

Cronstedt, Carl Olof Anton, dipl.arkkitehti. Rakennuspiirustus.

Ekholm, Kurt Wilhelm, keramiikkataiteilija. Keramiikan historia.

Elenius, Elsa Ismene, keramiikkataiteilija. Keramiikka ja keramiikan teknologia.

Engblom, Helge Runar, sisustusarkkitehti. Käsivara-, sommittelu- ja ornamenttipiirustus.

Erkelenz, Björn Holger Wilhelm, mainostaiteilija. Graafinen sommittelupiirustus.

Filén, Emil Richard, kuvanveistäjä. Muovailu ja puunveisto, ammattioppi ja kipsinvalanta.

Franck, Kaj, koristetaiteilija. Sommittelupiirustus ja tyylioppi.

Hamara, Väinö, kultaseppä. Metallinpakotus.

Hariola, Siiri Sofia, koristetaiteilija. Porsliininkoristelu.

Harsti, Reino Aksel, taiteilija. Etsaus.

Hervo, Väinö Johannes, taiteilija. Käsivarapiirustus.

Horma, Kustaa Adolf, kansakoulunopettaja. Ammattilaskento.

Hämäläinen, Lauri, lehtori. Kaunokirjoituksen metodiikka ja kaunokirj. harj.luokat.

Ilvessalo, Kirsti Päiviö, koristetaiteilija. Tekstiilisommittelu.

Innari-Winqvist, Kirsti Armida, tekstiilitaiteilija. Käsityö- ja sommitteluharjoitukset.

Jysky, Kustaa Adolf, koristetaiteilija. Käsivarapiirustus, ammatti- ja koristemaalaus.

Järvinen, Reino Leonard, kuvanveistäjä. Kivenveisto.

Karhunen, Väinö, kultaseppä. Metallinpakotus.

Karpio, Ritva Sirkka-Liisa, koristetaiteilija. Muovailu, muotipiirustus, muotiteoria.

Korhonen, Frans, faktori. Värioppi (painajille ja latojille).

Kutvonen, Martti Aleksanteri, taiteilija. Käsivarapiirustus, tekstausta, graaf. sommittelu, ornam.piiir., graaf. käsiv.piiir.

Kyöstilä, Kaarlo Einar, sisustusarkkitehti. Huonekalurakennepiiirustus.

Laine, Heikki Johannes, puuseppämestari. Puusepäntyö.

Laine, Osmo Johannes. Piiirust.opettaja. Kaunokirjoitus, käsivara-piiirustus.

Lappalainen, Aili Esteri, rouva. Ammattilaskento.

Laurén, Per-Åke, taiteilija. Piiirustus elävän mallin mukaan ja muotoanatomia.

Lavikainen, Vilma Unelma, fil. maisteri. Projektiopiiirustus ja perspektiivioppi.

Laxström, Gunnar, ekonommi. Kirjanpito.

Luutola, Erkki Väinö, insinööri. Huonekalurakennepiiirustus, aine- ja konstruktio-oppi.

Malisto, Hannes, koristetaiteilija. Tekstausta, linoleumipainanta ja kirjansitojen ammattipiiirustus.

Mallenius, Arthur Gustaf, kivipainaja. Kivipainanta.

Meila, Erkki Wiljam, faktori. Painaminen ja painamisen teoria.

Melkas, Anneli, käsityönopettaja. Pukuleikkaus ja kaavapiirustus.

Mustonen, Juuso, kansakoulunopettaja. Äidinkieli.

Mäki, Pentti Veli, siselööri. Metallinpakotus.

Niemi, Karl Johannes, kultaseppä. Kultasepäntyö.

Nuora, Aatto Johannes, faktori. Tekstausta.

Närhi, Beda Kerttu Matilda, taiteilija, piiirust.opettaja. Käsivara-piiirustus.

Okkonen, Uuno Svante, teräskaivertaja. Metallinpakotus.

Otava, Saimi Karoliina, graafikko. Kirjankuvitus.

Potila, Hulda, tekstiilitaiteilija. Tekstiiliharjoitukset, ammattioppi ja -piiirustus.

Richter, Edvard, fil.maisteri. Taidehistoria.

Rosola, Yrjö, kuvanveistäjä. Muovailu ja puunveisto.

Räsänen, Joel Viktor, taiteilija. Graafinen sommittelu.

Saalas, Anna-Liisa, taiteilija, piiirust.opettaja. Piiirustuksenopetuksen metodiikka ja harjoitusluokat.

Sarvajoki, Jorma Lauri Kalervo, kirjansitoja. Kirjankultaus ja kultasyrjänharjoitukset.

Savia, Tyyne Elisabet, valokuvaaja. Valokuvaus.

Siivonen, Vilho Olavi, faktori. Ammattipiiirustus ja ladonta.

Sjöström, August Konstantin, kansakoulunopettaja. Äidinkieli (ruotsi).

Tanner, Vilho Matias, kivipiirtäjä. Kivipiiirustus.

Terho, Emil Artturi, dipl.insinööri. Ammattioppi ja -talous sepille ja metallinpakottajille.

Tuhka, Aukusti, taiteilija. Puunpiirranta ja litografia.

Tukkila, Iiro, dipl.arkkitehti. Tyylioppi.

Turunen, Hugo Armas, kaivertaja. Kaivertaminen.

Törmä, Topi, fil.maisteri. Mainonnan teoria.

Verho, Yrjö Jalmari, taiteilija. Käsivarapiirustus ja maalaus.

West, Peter Werner, sisustusarkkitehti. Huonekaludetaljipiirustus.

Wickberg, Nils Erik, dipl.arkkitehti. Tyylioppi.

Wikstén, John August, dipl.insinööri. Ammattioppi kirjaltajille.

Vuori, Heli Marjatta, koristetaiteilija. Muotipiirustus.

Vuorinen, Kaarlo Poju Mikael, piirust.opettaja. Käsivarapiirustus.

Vuorio, Väinö Anselm, faktori, kirjapainon johtaja. Typografia, graafinen tyylioppi ja graafiset monistusmenetelmät.

Väänänen, Viesti Aatos, teknikko. Ammattiopiirustus sepille ja metallinpakottajille.

V. LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Eräissä opetusaineissa ovat luennot ja harjoitukset yhteiset keskuskoulun molemmille pääosastoille, yleiselle ammattikoululle taide-teollisia ammatteja varten ja taideteollisuuskoululle.

ik-merkintä tarkoittaa, että k. o. ainetta opetetaan ainoastaan ensimmäinisessä koulussa, ja pk-merkintä, että sitä opetetaan ainoastaan jälkimmäisessä; ipk — molemmissa kouluissa.

Aineoppi. ipk. (ammatti- ja koristemaalarit). Kemian alkeet. Maaliaineiden kemialliset suhtautumiset toisiinsa, maalattavaan pintaan ja ilmastollisiin vai-
kutteihin y. m. Tavallisimmat maalivärit ja sideaineet sekä niiden käytäntöön soveltaminen.

Ammattilaskento. ik. Laatuluvut, mitat, päätös-, verranto-, keskiarvo-, yhtiö-, prosentti-, korko- ja vaihtolasku. Esimerkkejä eri ammattien aloilta.

Ammattimaalaus. ipk. Värien tavoitteluharjoituksia. Erilaisten tehtävien yhteydessä pohja- ja erilaisten pintakäsittelyjen neuvontaa. Tekstaus- ja vii-
voitusharjoituksia eri tarkoituksia varten sovellettuina. Kilpimaalausta (lasille, pellille y. m.). Kalkkimaalausta.

Ammattioppi. ipk. (huonekalupuusepät ja -piirtäjät).

I A m m a t t i t e k n i i k k a: Huonekalujen rakenne ja työtekniikka. Vane-
raus ja liimaus. Kokoaminen ja pintakäsittely.

II A i n e o p p i: Kuivaus. Puutavara, vanerit ja viilut, tarvikkeet sekä
tavallisimmat koti- ja ulkomaiset puulajit.

III T y ö k a l u t j a t y ö s t ö k o n e e t (ainoast. huonekalupuusepät).
Käsityökalut, konetyökalut. Terien valmistus ja asettelu. Puuntyöstökoneet.
Voimansiirtimet ja sähkömoottorien hoito. Teknillisiä laskutehtäviä.

Ammattioppi ja -talous. ik. (kivipiirtäjät ja -painajat). Yleisselostus graafi-
sesta alasta ja sen kolmesta päähaarasta, kohopaino, syväpaino ja laakapaino.
Kivipainannon synty ja historia. Käsikivipainanta. Ylipainamismenetelmä.
Fotomekaaniset monistumenetelmät. Reprodutiokamera. Rasterijärjestel-
män vaikutustavat. Kromolitografia. Negatiivi- ja positiivikopiointi. Kivi-
ja offsetpainanta. Paperinvalmistus ja eri paperilaadut. Painovärit. Kivi-
painon järjestely. Hinnoittelu.

Ammattioppi ja -talous. ik. (metallinpakottajat, kultasepät ja kaivertajat).
Alan yleisempien metallien ja niiden ominaisuuksien tuntemista, metallien
käsittelyä, möystämisen ja karkaisemisen vaikutusta. Työvälineiden tunte-

mista ja käyttöä. Sähköopin alkeet. Niklaus ja hopeointi. Seoslaskelmat, palkka- ja urakkapalkkalaskelmat sekä lyhyt esitys omakustannus- ja kannattavuuslaskennosta.

Ammattioppi. ipk. (muovailijat). Kipsivalannon teoria. Kipsimuottien teko saveen tai plastiliiniin muovailuista esineistä. Kappalemuotteja fajanssi- ja tinaesineiden valamista varten.

Ammattioppi. ik. (painajat ja latojat). I Selostus eri graafisista painamismenetelmistä, paperin ja kuvalaattojen valmistamisesta ja kirjansidonnasta. II Standarttitekstausta ja -piirustus. Mekaniikka, sähkö- ja lämpöoppi. Aine- ja lujusoppi. Laakerit ja voitelutekniikka. Voimansiirtolaitteet. Ilman kostutuslaitteet.

Ammatti- ja aineoppi. pk. (tekstiiliosasto). Perussidokset, johdetut sidokset, vaihto- ja vahvistetut sidokset. Kuviolliset sidokset. Kaavan hajoitus. Eri numerojärjestelmät.

Puuvillan, pellavan, villan ja silkin ominaisuudet ja käyttö.

Ammattiopirustus. ipk. (huonekalupuusepät ja -piirtäjät). Työpiirustusten lukeminen. Yksinkertaisemmat ja vaikeammat liitokset ja rakenteet. Erilaisten huonekalujen piirustuksia mittakaavassa 1 : 1. Kiinteitten sisustusten työ- ja kokoamispiirustuksia. Mittasuhteet. Vaativampien, sekä nykyajan että tyylihuonekalujen työpiirustusten laadintaa mittakaavassa 1 : 10 piirrettyjen esikuvien mukaan sekä myöskin itsenäisesti sommiteltuja ehdotuksia soveltaen. Opintokäyntejä suurempiin huonekalutehtaisiin. Käytännöllistä harjoittelua keuhaisin.

Ammattiopirustus. ik. (kirjansitojat). Kirjanselkien ja kansien sommittelua koko- ja puoliranskalaisiin sekä varastositeisiin ja työpiirustusten laadintaa sekä painantaa käyttämällä leimoja, viivoja ja koristekuvioita.

Ammattiopirustus. ipk. (metallinpakottajat, kultasepät ja kaivertajat). Mittausopin kertausta. Mittausopillisia piirustustehtäviä. Kappaleiden esittäminen pohja-, pysty- ja sivukuvain avulla. Kappaleiden pintain levittäminen tasolle. Suuntaisperspektiivi. Kappaleiden mitoittaminen. Käyrien pintojen rajoittamien kappaleiden tasoleikkauksia. Leikkauskuvioiden muodon esittäminen ja vaippapintojen levittäminen leikkausviivoineen tasoon. Kappaleiden tunkeutumisesta toistensa lävitse. Kappaleiden piirtäminen mittasuhteessa. Opitun sovelluttamista käytännöllisiin tehtäviin. Työpiirustuksien laatiminen.

Ammattiopirustus ja ladonta. ik. Erilaisten yhden- ja useammanväristen painotuotteiden luonnostelua ja ladontaa. Jokaisesta työstä laaditaan useampia luonnoksia, joista valitaan ja viimeistellään lopulliset, ladontaohjeina käytettävät ehdotukset.

Ammattiopirustus. pk. (tekstiiliosasto). Sidosopin kertauksena piirretään kaikista ammattiopissa selostetuista sidoksista määrätty luku esimerkkejä. Tutkimusharjoituksia, sidossuunnitelmia ja työpiirustuksia 10:een eri kankaaseen.

Etsaus. pk. Levyn valmistaminen, piirtäminen, syövytys ja painaminen eri menetelmin (neulaetsaus, pehmeäpohja- ja aquatintasyövytys, kuivaneula).

Graafinen käsivarapiirustus. pk. Lyijykynäpiirustusta kipsin mukaan. Asetelmiä. Harjoitustehtäviä eri tekniikkoja ja suoritustapoja soveltamalla. Akva-relliharjoitelmia. Kaikissa tehtävissä huomioiden eri piirustusvälineiden, paperilaatujen ja sovellettavien monistusmenetelmän vaatimukset. Kotitehtävinä tilannekuvia y. m.

Esinepiirustus. Eri ainesten pintavaikutelmaa esittävää piirustusta ja maa-lausta. Kasveja ja eläimiä. Käsien ja kasvojen piirustustutkielmia. Työkuvia, rakennuksia, urheilu- ja matkakuvia, sisäkuvia, pukuharjoitelmia. Henkilösommitelmia. Krokiippiirustusta. Ulkoilmapiirustusta.

Graafinen sommittelu-piirustus. pk. Grafiikan yleiset periaatteet. Julisteiden, pakkauksien, lentokirjasten ja taiteilehtisten, kirjankansiön, liikemerkkien, otsikkotekstausten ja ilmoituspiirrosten käsittelyä sekä erinäisiä valmistusprobleemoja graafikon ammatissa. Alkuluonnos ja viimeistellyn työn laatiminen.

Graafinen tyylioppi. ipk. Selostus kirjan, kirjainten ja ornamenttien kehityk-sestä historiallisten tyylien valossa. Kirjainten ja ornamenttien piirtämistä.

Graafiset monistusmenetelmät ja typografia. pk. Selostus eri graafisista monis-tusmenetelmistä, kuvalaattojen ja paperin valmistuksesta sekä kirjansidonnasta.

Harjoitusluokat. pk. (kaunokirjoitus). Opetusharjoittelua. Yhteisiä kuuntelu-tunteja. Opetusopin konferensseja.

Heraldiikka. pk. Vaakunan synty ja käyttö. Heraldikan tyyli vaatimukset. Luennoissa opitun soveltamista piirustusharjoituksiin.

Hinnoittelu ja omakustannuslaskenta. ik. (painajat ja latojat). Kirjapaino-töiden hinnoittelua minimihinnoittelutariffin mukaan sekä kirjapainojen omakustannustaulukkojen laadintaa.

Huonekalupiirustus. pk. Katsaus huonekalujen tyylihistoriaan. Mittatutki-muksia annettujen esikuvien nojalla. Huonekalupiirustusten jäljennöksiä. Huonekaluprojektiopiirustusta mittakaavassa 1 : 10 annetun valokuvan mu-kaan. Erillisten huonekalujen sommittelua mittakaavassa 1 : 10. Välitöinä historiallisten tyylihuonekalujen piirustusta. Sisustuksia yksityisiä huoneita, koteja, myymälöitä, ravintoloita, kahviloita, konttoreita y. m. varten.

Kaavapiirustus ja leikkuu. pk. Naisten ja lasten pukujen sekä takkien ja urheiluvaatteiden peruskaavat ja niiden kuositelu. Käytännöllistä kankaan leikkuuta, naisten puvun ompelua sekä ompelun teoriaa.

Kaivertaminen. ik. Aloittelijoille kaivertimien teroituksen harjoituksia. Yksin-kertaista suorien ja käyrien viivojen kaivertamista. Kuvioiden, kirjaimien, tekstin ja kirjainyhdistelmien kaivertamista. Teräskaivertajille punssien ja muottien (stanssien) kaivertamista.

Kaunokirjoitus. pk. Tyyppikirjaimisto. Muoto-, käsiala-, taulukirjoitus- ja opetusharjoituksia.

Kaunokirjoituksen metodiikka. pk. Tyyppikirjaimiston kertaus. Kirjoituksen historiaa. Kasvatus- ja opetusopin peruskysymyksiä. Kaunokirjoituksen ope-tussuunnitelma. Yhteisiä kuuntelutunteja kansa- ja oppikouluissa.

Keraaminen teknologia. pk. Eri savilaadut ja niiden kokoomus. Lasitukset ja niissä käytetyt oksiidit. Värejä kehittävät aineet. Lasitusaineitten kaavat ja niiden laskemiset.

Keramiikan historia. pk. Yleiskatsaus keramiikkataiteen syntyyn ja jakoon. Lasitustaiteen synty ja kehitys Egyptissä ja Persiassa. Kreikkalainen maljakkotaide ja Tanagrafiguurit. Renessansikeramiikka Italiassa ja Ranskassa. Saksalainen kiveistavara 1500-luvulla. Barokkiajan Delftfajanssit ja niiden vaikutus eurooppalaiseen keramiikkataiteeseen. Ranska, Saksa, Tanska ja Ruotsi rokokooajalla. Josiah Wedgwood Englannissa, keramiikan suurteollisuuskäsitteen luoja. Kiinalainen porsliini ja »pehmeä» ranskalainen ja italialainen. Böttger, eurooppalaisen porsliinin keksijä ja Meissenin tehdas, Meissen, Heroldin ja Kändlerin johdossa. Wienin, Berlinin, Höchstin, Fürstenbergin, Frankenthalin, Ludwigsburgin, Nymphenburgin ja Fuldan tehtaat. Sévren »pehmeä» ja aito porsliini. Englanti ja Tanska sekä eräät ruotsalaiset kokeet.

Keramiikka. pk. Yksinkertaisempia dreijausharjoituksia. Vaikeammantekoisien esineitten kuten kastemaljojen, kukkamaljojen, kahvi- ja teekalustojen, tarjottimien, puutarhauurnien y. m. dreijausta oppilaitten itsensä sommittelemien mallien mukaan. Keramiikkamaalausta ja plastillista y. m. koristelua. Latomista polttouuniin ja uunin lämmityksen seuraamista.

Kirjankultaus. ik. Kirjankultauksen välineet ja aineet. Viivojen ja koristeiden painamisharjoituksia. Sommittelujen aikaansaaminen koristeyksiköistä. Puol- ja täysranskalaisten siteitten koristelu.

Kirjankuvitus. pk. Satujen, kertomusten, runojen ja novellien kuvittamistehäviä ja kansien sommittelua. Kuvan ja tekstin keskinäinen suhde. Taittamisharjoituksia. Musta-valkoisen ja moniväriyhdistelmien käyttö eri kirjapainomenetelmissä.

Kirjanpito. ipk. Kirjanpidon peruskäsitteet. Kahdenkertainen kirjanpitojärjestelmä. Pienemmän työpajan tai ateljeerin kirjanpito.

Kivenveisto. ipk. Matala- ja korkearelievien hakkausta graniittia, vuolukiveä ja marmoria käyttäen. Eri pintakäsittelytavat. Pistelykoneen käyttö. Tekstin kaiverrus ja mekaaninen tekstausta eri kivilajille.

Kivipainanta. ik. Kiven hionta. Etsaus (tushityöt). Värioppi. Yksinkertaisempien kiviipiirrosten painatus. Kiven raehionta rasvaliitupiirustuksia varten. Selatiinipiirrosten mustaus. Rasterilitografiojen painatus. Ylipainatustyöt ja painatus konekiviltä. Offsetpainatus (Vendum). Työnäytteiden itsenäisen suoritus.

Kiviipiirräntä (taidelitografia) pk. Perustava esitys taidelitografian tekniikasta. Kiviipiirräntää eri meneteltäytavoin. Kynä, liitu ja sivellinpiirräntää kivelle ja sinkkilaatoille. Värlitografiaa (alkeiskurssi).

Koristemaalaus. ipk. Harjoitustehtäviä liimaväriä käyttäen. Nauha- ja pinta-ornamenttejä. Tekstausta. Värien soinnutustehtäviä julkisivujaksoja ja huone-ryhmiä varten. Katto- ja seinäkoristelutehtäviä liima- ja öljyväriä sekä al secco käyttäen.

Kansanomaiset huonekalut (koristelu ja entisöinti).

Kromolitografia. ik. Kiven hiominen sileäksi. Yksi- ja kaksiväristen kuvien piirtäminen sileälle kivelle eri piirustusmaneereja käyttäen. Rakeisen kiven hiominen. Yksi- ja kaksiväristen töiden piirtäminen rakeiselle kivelle. Asteettaisesti vaikeampia, useammanvärisiä töitä.

Kultasepäntö. ik. Sahaus- ja viilausharjoituksia. Juotosharjoituksia. Aluksi yksinkertaisten ja myöhemmin vaativampien korujen ja esineiden valmistamista.

Kultasyrjäkäsitely. ik. Välineet ja aineet. Sileän kultasyrjän teko ja sen koristelu eri menetelmin.

Käsityöharjoitukset ja -sommittelu. pk. (piirustuksenopettajakokelaat ja tekstiililoppilaat). Perussidokset. Etupistoharjoituksia, ruuduttaen ja raidottaen. Kangasliitoksia omintakeisin työtavoin ja pistoin. Reikäommel-, tylli- ja koruommelharjoitelmia. Mallitilkkujen teko erilaisia koristepistoja soveltaen. Niinipunontatöitä. — Kaikki tehtävät askartelutyön luontoisia.

Käsivarapiirustus. ipk. Yleinen ammattikoulu taideteollisia ammatteja varten: Lyijykynä- ja hiilipiirustusta kipsimallien y. m. esineiden mukaan sekä asetelmia muoto-, valo- ja varjoilmiöitten tutkimista silmälläpitäen. Väriillisille piirustuspaperille asetelmaharjoitelmia hiilellä ja liiduilla. Tushipiirustusta, laveeraus- ja vesivärimaalausta. Perspektiivi- ja valööri-ilmiöitten tarkkailu. Tehtävät sovellettu eri ammattialojen vaatimukset huomioiden. Taideteollisuuskoulu: Yleisen piirustuksellisen harjaantumuksen saavuttaminen sekä pyrkimys taiteelliseen ilmaisuun. Opetus sovellettu silmällä pitäen eri oppilasryhmien tarpeita heidän tulevassa toiminnassaan. Aiheen tarkka viivaallinen esitys. Valo- ja varjoilmiöt. Valöörit. Paikallisväritykset. Värisoinnutus. Rytm. Liikunta. Suhteet. Perspektiivi. Esineiden, asetelmien, ihmisen, kasvin ja eläinaiheiden kuvaamista, ulkoilmapiirustusta ja -maalausta, arkkitehtuuriaiheita ja sommitteluja. Mieli-kuvituspaiirustusta. Omakohtaisen näkemyksen kehittäminen.

Linoleumipainanta. pk. Kuvalaattojen kaiverrusta linoleumiin ja painantaa kankaalle.

Mainonnan teoria. pk. Mainonnan sielutiedettä. Myynnin ja mainonnan suhde toisiinsa sekä sellaiset mainosmuodot, jotka eivät esiinny graafisen osaston muiden oppiaineiden yhteydessä.

Merkantiililitografia. ik. Kiven hiominen. Litografitushin valmistus. Yksiväristen kuvien piirtäminen sileälle kivelle. Rasterilevyjen käyttö. Kaivertaminen kiilloitetulle kivelle. Viivoituskoneen käyttö. Asfalttietsaus.

Metallinpakotus. ipk. Punsseliin valmistus. Pakotettavien metallien ominaisuudet. Yksinkertaisempia ja vaikeampia harjoitustehtäviä sinkki- ja messinkilevyille. Siselöintiä ja eri työtapoja jalo- ja epäjalometalleja käyttäen korujen ja koriste-esineiden valmistuksessa. Esineet tehdään pääasiallisesti koulussa laadittujen sommitelmien mukaan.

Muotipiirustus. Sommittelu: Asento- ja detaljharjoitelmia. Laskos- ja paimututkimia piirtämällä. Eri piirustustapojen harjoittelua erilaisin työvälinein. Sommittelutehtäviä seuraten teorian luentoja.

Muotiteoria: Vaatetuksen synty. Nykyaikainen puku ja sen rakenne. Materiaalit ja niiden käyttö. Värät. Eri käsityötavat ja niiden soveltaminen käytäntöön. Asu yleiskäsittteenä. Eri asut. Asusteet. Liikunta ja puvun kantaminen. — Muotihistoria (Eurooppalainen, Itämainen, Kansanomainen, Suomalaisugrilainen). Standardisoidut puvut. — Yksilölliset puvut. Muotilehti. Muotisalonki ja sen hoito. Esiintymis- ja näyttämöpuvut.

Muotoanatomia. pk. Luusto-oppi. Lihasoppi. Luennoilla esitetyn pohjalla piirustustehtäviä.

Muoto-oppi. pk. Esineen rakenteellinen ja koristeellinen muotoilu. Yleiskatsaus eri taidekäsitteiden ja taideteollisuusalan tekniikkaan. Esineen esteettinen arvo ja siihen vaikuttavat tekijät. Suomen taideteollisuuden historiaa. Nykyaajan koristeita ja sen perinteet eri maissa. Värisointuoppi. Kirkollinen taidekäsitte.

Muovailu. ipk. Käyttö- ja koriste-esineiden sekä rakenteellisten koristeiden muovailua eri aineita käyttäen osaksi mallien ja osaksi oppilaitten omien sommittelmain mukaan. Myöhemmässä vaiheessa muovailua elävän mallin mukaan.

Ornamenttipiirustus. ipk. Eri maitten ja eri aikakausien ornamenttien jäljitelyä ja miniatyyritekniikan harjoittelua.

Painaminen. ik. Kirjapainovärien käytännöllisiä sekoitusharjoituksia. Värien suunnittelua latojen valmistamiin töihin sekä niiden painamista. Kohopainamistekniikan opetusta. Autotypiakuvien käsittelyä ja paikkausharjoituksia erilaisille painopapereille. Monivärikuvien painamista.

Painamisen teoria. ik. Vanhojen kirjakokojen ja niiden painamistavan historiaa. Sivujen asemointi ja kehilöiden teko. Paperistandardit. Painokoneiden rakenne ja niillä työskenneltäessä vartenotettavien seikkojen selvittelyä.

Perspektiivioppi. ipk. I. Peruskäsitteet. Suorain kuvat. Perustason kuvaaminen. Pystysuorat janat. Perspektiivikuvan piirtäminen kahden projektion avulla. Ympyrä eri asennoissa. Varjokonstruktiot. Peilikuvat. — Kaikki erilaisina sovellutuksina piirustustehtävissä.

II. Distanssipisteet. Ruudukot frontaaliasennossa. Mittapistet. Ympyrä eri asennoissa. Perspektiivikuvan piirtäminen mittojen ja ruudukkojen avulla. Fotogrametrinen rekonstruktio. Distanssin suurentaminen. Lintuperspektiivi. — Kaikki erilaisina sovellutuksina piirustustehtävissä.

Piirustuksenopetuksen metodiikka ja harjoitusluokat. pk. Lyhyt historiallinen katsaus piirustuksenopetuksen kehitykseen. Lapsipiirustuksen psykologiaa. Piirustuksenopetuksen järjestelmä. Piirustuksenopetuksen aihepiirien käsittelyä ja metodisia ohjeita, sekä näihin liittyviä piirustustehtäviä. Opetusohjelmia. Opetuksen kuuntelua ja opetusharjoituksia keskimäärin 2 kertaa viikossa III:lla vuosikurssilla.

Piirustus elävän mallin mukaan. ipk. Stafliapiirustusta hilellä ja väriiliiduilla alastoman tai puetun mallin mukaan. Detaljitutkielmia. Liikuntatutkielmia. Croquis-piirustusta.

Porsliinimaalaus. pk. Värien ja työvälineiden käytön opetusta. Pensseliteknikkaa. Ali- ja ylläsitsemaalausta. Rannutusta. Käyttö- ja koriste-esineiden koristelua.

Projektiopiirustus. ipk. (lyhyempi kurssi). Projektiot kahdelle tasolle. Perustehtäviä. Kolmas projektio. Sylinteri. Kartio. Pallo. Tasoleikkauksia. Ellipsi. Pyöräyskappaleet. Ruuviiviiva. Varjokonstruktiot. (Pitempi kurssi): S:a kuin edellisessä sekä eri kappalten leikkauksia, ruuvipinnat ja soikeat kappaleet. Aksonometrisen kuvan piirtäminen ruudukon tai kahden projektion avulla.

Puunveisto. ipk. Veistorautojen kunnostamista ja veistoa eri työvaiheissa sekä huonekaluornamenttien, erinäisten käyttö- ja koriste-esineiden veistoa eri puulajeja käyttäen.

Puupiirräntä. pk. Perustava esitys puupiirrännän tekniikan kehitysvaiheista. Puupiirroslaattojen leikkausta ja painantaa. Ksytlogravyyri, puulaatoille kai-verrusta (alkeiskurssi).

Puusepäntö. ik. Perehtyminen käsi- ja konetyökaluihin. Koneterien valmistus ja asettelu. Huonekalujen käsin- ja koneellinen valmistus täydestä puusta ja vanerista käyttämällä raaka-aineena koti- ja ulkomaisia puulajeja. Väritys ja pintakäsittely.

Rakennus- ja viivotinpiirustus. ipk. I. Viivottimen, harpin, tushipiirtimen ja mittapuikon käyttö rakennuspiirustuksessa. Rakennusteknillisen piirustuksen alkeet. Yksinkertaisia kopio- ja suurentamistehtäviä kuten pohjakaavoja, julkisivuja, leikkauksia, ikkunoita, ovia, portaita, uuneja y. m. lyijykynä- ja tushipiirustuksina.

II. Sama kuin edellisessä mutta tehtävät sovellettuina eri ammattikurssien ja -osastojen vaatimuksia silmälläpitäen.

Sommittelupiirustus. ipk.

Yl. ammattikoulu. 1—3 luokka: Peruskurssi: keskus-, nauha- ja pintaornamenteja y. m. tushilla. Samat tehtävät väreissä. Sommittelua annettua aihetta mukailemalla.

Ammattikurssi: Erilaisia sommittelutehtäviä myöhemmällä asteella oppilaan ammattialaa silmälläpitäen.

Taideteoll. koulu 1 vuosik.: Kasvien piirustusta tushilla. Keskus-, nauha- ja pintaornamenteja tushilla. Samat ornamenttitehtävät väreissä. Liike- ja tavaramerkkejä. Partiolaislippuja. Riippukyltti. Pöytälamppu, jalka sorvattua puuta (rakennuspiirustus). Koristelemattomien keramiikkamaljakkojen muototutkielmia. Tuntikiilpailuja. »Kisällinäyte» oppilaan ammattialalta.

Taideteoll. koulu, 2—3 vuosik.: Rinnakkaisia väri- ja valööriharjoitelmia. Yleisiä muotoiluharjoitelmia määrättyjen perusmuotojen perusteella. Sommittelutehtäviä eri aineita ja eri tekotapoja silmälläpitäen sekä huomioonottaen eri ammattiosastojen tarpeita. Sommittelut toteutetaan koulun työpajoissa ja ateljeereissa opintoajan sallimassa laajuudessa.

Koulun järjestämiä ja ulkopuolisten tilaajien toimeksiannosta kilpailuja.

Sovellettu tekstaus. pk. Tekstauksen ja tekstin asemointi ja keskinäinen suhde. Aikakauslehtien päällysten ja kirjan kansien sommitelmia m. m. foto- ja autotypiakuvia sekä värikuvia käyttäen. Tekstijulisteita ja taittamisharjoituksia otsaketeksteineen.

Taidehistoria. pk. Lyhyt yleissilmäys kuvaamataiteitten kehitykseen lähinnä tyyllilliseltä kannalta ja lukuvuodesta toiseen jatkuva eri maiden taiteen lähempi tarkkailu kolmevuotista kurssia silmälläpitäen. Opetus tapahtuu pääasialliselta osaltaan heijastuskuvien avulla.

Tekstaus. ipk. Futuran ja roomalaisen meisselityylin rakenne. Harjoitelmia eri piirustusvälineitä käyttäen. Kirjainten ja sanojen välejä valaisevia harjoitustehtäviä. Historiallisten ja nykyaikaisten kirjaintyylien soveltamista erilaatuisiin tehtäviin silmällä pitäen eri ammattikurssien ja -osastojen erikoistarvetta. Tekstausharjoituksia kuula- ja tasaterällä.

Tekstaus. ik. (latojille). Perehtyminen erityyppisiin kirjainmuotoihin tekstausharjoituksin lyijykynällä ja tushilla. Tekstipinnat alkukirjaimineen. Latoma-luonnoksia. Ladontatöiden sommittelukilpailuja. Luonnosten toteuttaminen latomalla.

Tekstiilisommittelu. pk. 2 ja 3 vuosikurssi. Mallien sommittelua alkaen yksinkertaisista raidallisista ja ruudullisista kankaista monimutkaisempiin kuviolliisiin kudoksiin asti. Väriluonnoksia ja erilaisia sidoksia sovellettu niihin.

Tekstiilityö. pk. Alkutyöt kutomista varten. Kudontatehtäviä ammattioppitunnilla selostettuja sidoksia soveluttaen, kuten sidosharjoituksia, metri-kankaita ja kappalekudonnaisia sidosharjoitusten sekä sommittelutunneilla suoritettujen ehdotusten mukaan.

Tyylioppi. ipk. (lyhyempi kurssi). Vanhat itämaiset sekä Kretan, Kreikan ja Rooman tyyli. Keskiajan ja uuden ajan eurooppalaiset tyyli. Islannin ja Itä-Aasian tyyli yleiskatsauksin.

(Pitempi kurssi.) Egypti, Kaksoisvirran maat, Kreta, Kreikka (mm. egyptiläinen huonekalu- ja koristetaide, Kaksoisvirran maiden ornamenttiikka, Kretan ja Kreikan maljakkotaide, kreikkalainen temppele ja pylväsjärjestelmät); Rooma, varhaiskristillinen ja bysanttilainen taide, islam (mm. pompeilainen atriumtalo ja sen koristelu, varhaiskristillinen kirkkoarkkitehtuuri, Bysantin taideteollisuus); roomaaninen tyyli (mm. kirkot ja kultasepäntaide); eurooppalaiset tyyli gotiikasta biedermeieriin, yleistaustana esitys rakennustaiteen kehityksestä (mm. sisustustaide, huonekalutaide, fajanssi, porsliini ja tekstiilit, takorauta- ja kultasepäntaide); Itä-Aasian taide (mm. Kiinan taideteolliset tyylikaudet, japanilainen asuintalo ja puutarhataide).

Valokuvaus. pk. (mainospiirtäjille). Kameraoppia. Negatiivien kehittämistä. Kuvien suurentamista. Mainoskuvaus y. m. harjoitustehtäviä.

Värioppi. I ik. (painajat ja latojat). Väri- ja sideaineiden alkuperä ja kemiallinen kokoomus eri painomenetelmissä. Painovärien keskinäinen sekoituskel-poisuus ja niiden sopivaisuus vaatimuksiltaan erilaisiin painotöihin. Värien ja niiden eri ominaisuuksien tuntemus. Soinnutusharjoituksia.

II ipk. (painajat, mainospiirtäjät ja kirjankuvittajat). Lyhyt esitys eri väri-järjestelmistä. Värikokeiden esitys. Värisävy. Valoisuus. Kyllästys. Valo-värit ja esinevärit. Värikuvat. Värit painoteollisuudessa ja graafikon huo-mioitavat seikat ammatissaan painotöitä silmälläpitäen.

Äidinkieli. ik. Kielioppia Salolan-Mustosen Äidinkielen kirjan mukaan. Täy-tetään Juuso Mustosen laatimat asioimiskirjoitusta koskevat lomakkeet. Aine-kirjoitusta etupäässä ammattia koskevista aiheista. Lyhyt silmäys maamme kirjallisuuden historiaan. Kansalaistiedossa selostetaan oppivelvollisuutta, nuorten ja aikuisten työoloja, maamme elinkeinoja, kauppaa, kunnan ja val-tion toimintaa, taloudellista yhteistoimintaa, liikennettä, eduskuntaa, oikeus-laitosta, koululaitosta, kirkkoa, maanpuolustusta sekä muita yhteiskunnallisia kysymyksiä.

SISÄLTÖ

	Sivu
Alkusanat	2
I Järjestysmuoto ja hallinto	3
II Ilmoittautuminen, opinnot ja tutkinnot	9
III Opintosuunnitelmat	11
IV Opettajat	21
V Luennot ja harjoitukset	24

Jätettävä Taideteollisuuskeskus-
koulun kansliaan H:ki, Ateneum
B, viimeistään elokuun 30 p:nä
tai postitettava niin, että lähetys
on mainittuna päivänä perillä.

Taideteollisuuskeskuskoulu .

A l a o s a s t o: Yleinen ammatti-
koulu taideteollisia ammatteja
varten (iltakoulu).

Y l ä o s a s t o: Taideteollisuus-
koulu (päiväkoulu).*

Anomus pääsyä varten yleiseen ammattikouluun taideteollisia ammatteja varten (iltakouluun).

.....	.....	.....
Sukunimi.	Etunimet.	
.....	.....	.....
Syntymäpäivä ja vuosi.	Kirkonkirjoissa.	Isän tai holhoojan ammatti.
.....	.....	.....
Osoite Helsingissä.	Toimipaikka.	Ammatti tai toimi.

Papintodistus tai ote siviilirekisteristä, viimeinen koulutodistus ja
mahd. työtodistus on tähän anomukseen oheenliitettävä.

Mihin allamainituista ammattikursseista anoja pyrkii oppilaaksi
(kurssi alleviivattava).

- I Yleinen kurssi.
- II Koristeveistäjien ja muovailijain kurssi.
- III Huonekalupuuseppien kurssi.
- IV Kiviipiirtäjien ja -painajien kurssi.
- V Kirjansitojen kurssi (opin suorittaneille).
- VI Koristemaalarien kurssi.
- VII Kirjanpainajien kurssi (opin suorittaneille).
- VIII Latojen kurssi (opin suorittaneille).
- IX Taidetakojien ja metallinpakottajien kurssi.
  - a. metall.pakottajat.
  - b. kultasepät.
  - c. kaivertajat.

Huomautuksia: .....

.....

.....

.....

* Yläosastoon pyrkivät ilmoittautuvat siinä järjestyksessä kuin ohjelmavihon
sivulla 9 sanotaan.

Inlämnas till Centralskolans för konstflit kansli H:fors, Ateneum B, senast den 30 augusti eller sändes per post så att ansökan når adressaten senast nämnda datum.

Centralskolan för konstflit.

L ä g r e a v d.: Allmänna yrkes-skolan för konstindustriella yrken (aftonskola).

H ö g r e a v d.: Konstindu-striella skolan (dagskola).*

Ansökan om inträde till allmänna yrkesskolan för konst-industriella yrken (aftonskola).

Tillnamn.		Förnamn.
Födelsedag o. år.	Kyrkoskriven i.	Faders eller förmynd. yrke.
Adressen i Helsingfors.	Arbetsplats.	Yrke eller befattning.

Prästbetyg eller utdrag ur civilregister, senaste skolbetyg samt ev. arbetsbetyg bör bifogas denna ansökan.

I vilken av de nedanangivna kurserna önskar sökanden bli upptagen som elev (den avsedda kursen understrykes):

- I Allmän kurs.
- II Kurs för ornamentskulptörer och modellörer.
- III » » möbelsnickare.
- IV » » litografer och stentryckare.
- V » » bokbindare (utlärda).
- VI » » dekorationsmålare.
- VII » » boktryckare (utlärda).
- VIII » » sättare (utlärda).
- IX » » konstindustriellt metallarbete.
  - » » a. metall drivare.
  - » » b. guldsmeder.
  - » » c. gravörer.

Anmärkningar: .....

.....

.....

.....

* Anmälningarna till den högre avd. göres i den ordning som i programhäftet, sid. 9 anges.

Hinta 30 mk